

IN SOLLEMNI
STUDIORUM BALKANTICENSIS
RENOVATIONE

ORATIO
DE MONARCHIAE
IN LITTERAS,
ARTES, ATQUE SCIENTIAS
PROMERITIS.

ORATIO

DE MONARCHIA

IN LITTERAS

ARTES, ATQUE SCIENTIAS

PROMOVENDAS.

IN SOLLEMNI

STUDIORUM SALMANTICENSIIUM

RENOVATIONE

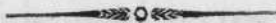
ORATIO HABITA

A

P. M. F.

*M. P. I. A. N. O. C. A. B. E. V. A. Y.,
Cisterciensi, et Sacrae Theologiae
Doctorel.*

ANN. DÑI. MDCCCXXVIII.

SALMANTICAE:

APUD JOANNEM VALLEGERA, TYP. UNIVERS.

IN SOLLENNI

STUDIORUM SALMANTICENSIS

RENOVATIONE

ORATIO HABITA

*Honos alit artes, omnesque incenduntur
ad Studia gloria: jacentque ea semper quae
apud quosque improbantur.*

Cic. Tuscul. L. 1.º

ANNO DNI MDCCCXXIII

SALMANTICAE

APUD JOHANNEM VALLEJAS, TYP. CURIAE

Superiore anno, praeclarissimi Doctores, cum ad vos de humanioribus Litteris verba facere decrevissem, earum originem, progressus, vicissitudines, regiones etiam, atque aetates in quibus praecipuè floruerunt, maxima qua potui diligentia investigavi.

Cumque non paucos elapsi potissimum atque praesentis saeculi offenderem Scriptores, qui eas cum Republicis nasci, crescere, vigere, languescere quoque, et interire contendunt; muneri meo non satis duxi facturum, ni sollemni hac Studiorum

(VI)

renovatione, exitiosam, quae ad nos undique confluentes Juvenes ab illarum cultu avertere posset, refellerem doctrinam, veritatemque ipsam plena in luce collocarem.

300 Quod quidem consilium, ut mihi necessarium, ita vobis pergratum fore, atque jucundum arbitratus sum: non enim ut videtis, levioris momenti aliquam, sed gravissimam agimus causam, quae vos, quae Academiam, quae ipsam, qua praeter Deum nihil nobis carius esse debet, Patriam spectat; nam si vel semel tantum humanitatis studia turbines, atque procel- las desiderare populi, otium verò, tranquillitatem, leges, ut letale aliquod vulnus perhorrescere fateamur, nullum esse ex vestro ordine virum,

(VII)

qui his clareat studiis, nullum unquam in hac Academia, qui bene de illis meruerit, nullum hactenus fuisse in Hispania hominem, qui ea feliciori coluerit exitu, confiteri quoque necessum erit.

; Et hoc, quam indecorum vobis, qui hisce Litteris plurimum delectamini!

; Quam injuriosum Academiae quae Brocenses, quae Leones creavit, quaeque totius humanitatis Parens dicta aliquando fuit!

; Quam probrosum huic nostrae Hispaniae in qua olim adhuc vehementius quam nunc hujusmodi colebantur studia!

Sin autem ut verum est, amoeniores Litteras à Regibus procreari,

(VIII)

sub Regibus crevisse, atque florescere ostendam; jam vobis debitus honos, jam suae Academiae laudes, jam Patriae decora sarta, atque tecta permanebunt.

At quoniam humaniores Litterae sublimioribus Scientiis, et Artibus stipatae fere semper incedunt; et illorum Scriptorum quidam eo usque progrediuntur, ut quod de illis, hoc etiam de his dicere audeant; ego quoque non tantum Litteras, sed Artes, Scientias, Disciplinasque omnes sub Principum potius, quam sub imperitae multitudinis effloruisse regimine commonstrabo.

Audite igitur Juvenes, ea qua soletis benevolentia, audite me de rebus pulcherrimis vobisque utilissimis

(IX)

disserentem: et si in perbreui oratione majorem dicendi vim, verborum delectum, aut sermonis lepores certè desiderabitis; aliquantulam eruditionem, nonnullum fortassis ordinem, veritatemque denique reperietis: cumque optima sit indolis istâ potius, quam flosculis delectari, à vobis, quam expostulo veniam, facillè impetraturum existimo.

Etsi de varia Artium, Scientiarum, Litterarumque fortuna perpetuam ego sim orationem habiturus, non eo tamen sum animo, Auditores, ut veterem de gente quae primum illas excoluit disceptationem hodierno die dirimere velim.

Omniū fortè honorificentissimam lauream Assirio illi, qui Tigris, et Euphratis oras inhabitavit, alii concedant populo: non huic, sed cui Indus nomen dedit, et quem alluit Ganges jure alii deberi contendant: in antiquissimo Sinarum Imperio primo

(XI)

illarum viguisse cultum affirmant alii, et tanquam pro aris id propugnent et focus: Bayllius postremo appareat aliquis, et hunc referat honorem Atlantico populo, cujus nulla supersunt monumenta, nullae leges, et cujus sedes vel ipse qui finxit ignorare videtur; cum omnibus his gentibus Reges praefuisse constet, nulla ex illis opinio est, quae sententiam nostram vel minimùm possit labefactare.

Sed quin tantam litem componere videar, ego in eorum, qui honorificum primatum Aegypto adscribunt, facile prolabor opinionem. Quid enim notius quam à primis post hominum discidium temporibus, et Artes, et Scientias apud Aegyptios coli? Cui non dictae, et Thebais, et Heliopolis;

(XII)

et Memphis? ; Cui ignotum Thalesium, Pythagoram, Platonem, aliosque plurimos, qui Graeciae Magistri ac lumina fuerunt, Aegyptum adiisse, et tamquam rudes pueros ab Aegyptiis derisos?

Jam verò Aegyptum turbulentum illud in quo, ut non minus venustè, quam verè Anacharsis dixit, *sapientes referunt, indocti stultique dijudicant*, nusquam expertum fuisse regimen, nec ille qui ipsius historiam vel à limine tantum salutavit, ignorat.

Nondum enim ulla habita erant comitia, nulla plebiscita, nulla senatus exstabant consulta; Athenae ipsae, et Roma, quae primas in Democratia occupant sedes, nondum in populis numerabantur; et jam Aegyptus de

(XIII)

optimarum artium, atque scientiarum cultu gloriabatur, jam quam Homerus celebrat centum portarum extruxerat Civitatem: jam porticus, columnas, statuas, et illa Memphis fecerat miracula; jam denique Cecropem creaverat illum, cui sorte datum est prima Minervae civitatis jacere fundamenta.

Et quisnam vestrum est, eruditissimi Auditores, qui Athenas, sicut et Argos, Mycenas, Pylos, et plerisque Danaum populos Reges primùm habuisse nesciat?

Quisnam, qui primaevum illorum regimen penes unum fuisse non concedat?

Quisnam, qui primas quas de civilis vitae cultu, deque amore Patriae

(XIV)

Graeci habuerunt notiones, Regibus qui adusque Codri illius, qui pro populo se devovit, vixerunt tempora, debitores esse non fateatur?

Quae licet verissima clarissimaque sint, non ideo si quam Respublica habuit gloriam, aut si quod homines, qui ea tempestate floruerunt, habere meritum, verbis extenuare conabor.

Ego enim veneror Graeciam illam antiquam, (de nova dicant alii) ex qua olim sapientes, ut quondam de terra milites egrediebantur: ego illam patriam ingenii, optimi gustus magistram, liberalium Artium, politionumque Litterarum exemplar depraedico: ego Graecis sermonis veneres, dicendi copiam, aliaque plurima quae illis

tribuunt, non adimo, non repugno: verum tantum abest, ut hanc gloriam Democratiae propriam existimem, quin jamdiù in meo illa animo insederit opinio Musas graecas plus Dionisiis, et Periandris, plus Pisistratis, et Hipparchis, plus demùm Philippo, et Alexandro, quam universis populi debere suffragiis.

Si enim, ut observat Tullius, et quotidiana commonstrat experientia, *honos alit artes*; quos honores, quam dignitatem, quae praemia levis ille populus ingenio, studio, aut sapientiae offerebat?

Vos, si mihi fas, vos inquam, imploro, atque obtestor Socrates, et Phidiae, Miltiades, et Photiones, Thucydides, atque Xenophontes! Vos, qui

(XVI)

aut diuturnum carcerem pertulistis, aut iniquum ostracismum subiistis, aut in perpetuum exilium profugistis, aut mortiferum potum hausistis! Nonne à Demagogia pro triumphis catenas, pro ingenio proscriptionem, pro doctrina, atque sapientia peracerbam mortem excepistis?

Quantum, Auditores incliti, quantum populus hic, qui oratores suos urbe prohibet, Rege distat ab illo, qui ad Cheroneam victor, quam jurè belli evertere poterat Atheniensium Civitatem, liberam in eloquentiae gratiam intactamque relinquit? Quam non ingens reperitur discrimen inter Demagogos illos, qui mortis poculum summis Philosophis propinabant, et Magnum illum Alexandrum, qui in

(XVII)

luctuoso Thebarum excidio Pyndari
veneratur domum, et ipsas eversae
civitatis ruinas in Poeseos gloriam,
tropaeaque convertit?

Et nobiles illae in sigeo lacrimae
cum fortunatum dixit Achyllem, quod
suae virtutis praeconem invenerit Ho-
merum; gratus semper ille in magis-
trum Aristotelem animus, et Lampsaco
venia Anaximeni precibus concessa;
eximia illa suavitas qua insolentis Cy-
nici, inciviliumque Gymnosophistarum
superba excepit responsa; praemia de-
nique et munera super illius temporis
sapientes diffusa, nonne stimuli acio-
res ingenio, quam clamores populi
plaudentis hodie, et exprobantis manè,
aut heri coronantis postridie immolan-
dam victimam?

(XVIII)

Et illius quondam florentissimæ civitatis fundatio, quæ Litteras de Graecia fugientes hospitio recepit, quæ illam omnium antiquissimam, atque celeberrimam Bibliothecam ut templum Diis, ita eam Musis dedicavit: quæ eruditissimis hominibus, et optimis studiis per plura saecula affluit, nonne illustriorem eum fecit quam Granici transitus, quam Yssus Arbelæque victoria?

Sed quid ego disputo? Quid præclara facta commemoro? Incorrupta temporum testis, atque magistra veritatis Historia jam diu suam gravissimam protulit sententiam, et auream Graecarum Litterarum aetatem non Democratiae, sed Monarchiae, sed Alexandri saeculum compellare videmus.

(XIX)

Quod si Graecia in ipsa unius Imperium auspicius fuit Litteris quam multorum, melius id Romani populi annales comprobabunt. Mihi enim, (et quod mihi idem vobis accidisse credo) feliciora illius Reipublicae tempora consideranti, viri quidem in re civili atque militari eximii, et si placet, summi sese offerunt. Camillos, Decios, Fabios, Marcellos, ipsumque belli fulmen majorem Scipionem video; sed disertum, sed sapientem, sed Philosophum, sed Litterarum cultorem video ferè neminem.

Nec mirum! Superbus quem Sy-cophantae Regem dixere, populus, rapinas, caedes, praelia, totiusque Orbis depopulationem libertatis nomine exercens, non tam litteras, scientias,

doctrinamque aspernabatur omnem, quam vi, armis, plebiscitis quoque, atque ipsius Senatus editis consultis repellebat.

Toto illo tempore quo Roma floruisse dicitur, Latium penitus incultum fuit atque agreste; et tum cum civitas domesticis fessa discordiis dominatum exostulabat unius; cum tribunicii furores, cum Marii Syllaeque proscriptiones, cum civile Caesaris bellum, et Triumviratus horrenda facinora feroces edomuerunt animos; cum Republica ipsa primum labefacta, dein conquassata, postremo ab ipsis fundamentis convulsa Imperium, ut navis tempestatibus disjecta portum, fortiter occupavit, tum demum pacificas Musas Tyberis oras inhabitare, et

quasi in proprio recreari solo videmus.

Tullius ipse quem perpetuo nobis opponunt Democratae, non jam in placidis florentissimisque, sed asperis, atque difficillimis vixit temporibus, in quibus reipublicae Roma umbram tantum, et inane nomen portabat; nam litterariam juventutem suam sub Marii, Cinnae, Syllaeque horroribus; virilitatem sub illa Pompeii ferè omnipotentia; senectutem denique sub Caesaris transegit imperio.

Et quisnam orationes quas illis temporibus habuit, tanto auctore indignas esse credat?

Ego quidem tam alienus ab ea sum sententia, ut si quemadmodum sentio loquar; majus aliquid mihi videtur Cicero cum privatus pro Mar-

cello, pro Ligario, pro Dejotaro deprecatur Caesarem, quam dum Consul in Catilinam invehitur, aut Antonium Senator insectatur.

Supremum denique Reipublicae diem in campis suis viderunt Philippi: Actiaca pugna non nisi unum in civitate aeterna deinceps imperatorum sancivit: et tum aurea illa incipit aetas quae Augusti decorata nomine tam perspicue probat Regiis magis quam popularibus auris Litteras delectari, nihil ut dari possit luculentius.

Tum Virgilius in Juliae gentis gratiam immortalem illam conscripsit Aeneidem: tum Horatius ut Maece-nati placeret, Pyndari, et Anacreontis lyram primus in Latio fecit resonare: tum Livius quae sint Historiae

(XXIII)

leges, quæ Historici fides, integritas, veritatis amor praeclarissimo docuit exemplo: tum Phedrus, tum Propertius, tum Tibullus, tum plurimi alii, quos adolescentes gestamus in manus, Juvenes demiramur, ipsique, ut audio, senectuti oblectamento sunt; et quos si recensere omnes velim, nullus jam esset finis dicendi.

Nec tamen molestè feratis, Auditores benevoli, si tandiù in Latio, et in Graecia versatus sum: his enim nominibus perpetuò abutuntur Demagogi; hos populos suum esse Achilem, suum Palladium dicitant; et cum pæne totius orbis testimonium illis opponimus, continuò ad Romam, et Athenas nos provocant.

Sed quoniam scopulos, et vada (si quae habet sententia nostra) jam praetervecti sumus, placidioribus ventis, et velociori cursu ad exitum festinabit Oratio.

Augusti elapso saeculo Litterae, Scientiae, Artes tristi admodum, et ineluctabili legi quae res humanas dum culmen attingunt, deorsum ferri, et in pejus ruere jubet, invitae licet obtemperarunt.

Et quid tum Principes, Reges, Imperatores? Alii eas labentes sustinuerunt, alii intermortuas suscitaverunt, alii jacentes erexerunt, alii denique pristino ac felici statui restituerunt.

Primo enim Trajanus, Antoninus, Aurelius, Magnus etiam Constantinus,

atque Hispaniensis Theodosius cum illas praecipiti cursu ad interitum rapi viderent, praemiis, honoribus, et sua, ut ita dicam, imperiali manu detinere voluerunt: deinde cum illa Barbarorum proluvies Imperium simul et Litteras obrueret, Carolus ille Magnus etsi non iisdem auspiciis ut Imperii; ita et Litterarum voluit esse instaurator: postremò clarissimi Principes qui saeculis xv. et xvi. praefuerunt auream Scientiarum renovarunt aetatem.

Et hujus quidem renovationis laus ita ad Principes spectat, ut socium habeant neminem. Nihil illis ex hac gloria Senatus, nihil comitia, nihil populares turbae decerpunt; sed tota quantacumque est, quae certè maxima est, tota inquam est ipsorum.

(XXVI)

Et quid de Pontificibus Maximis dicam, qui in renovatione si non primas, saltem praecipuas habuerunt partes, in conservatione verò per plurima saecula ferè solos adlaborasse, atque insudavisse videmus?

At ingentia summorum Ecclesiae Antistitum in Litteras promerita, ne si parum, injurius illis, si multum vobis sim molestus, consultò die hodierno praeterire volui.

Et quid de Magno illo Galliae Rege Ludovico XIV. et de ejus praestantissimo Administro Colbert, qui ut imperio, dignitate, gloria; ita amore in litteras, humanitate, atque liberalitate in sapientes Maecenatem illum, et Augustum si non aequarunt, certissimè superaverunt?

(XXVII)

Perpendite, Auditores aequissimi, perpendite comitatem, affabilitatem, benignitatem, queis Ludovicus Litteratos excipiebat, et eas cum immani illa saevitia, quam in nefariae Conventionis temporibus experti sunt Sapientes, comparate: divinam illam aut Meldensis, aut Cameracensis, aut Claromontani Antistitum eloquentiam cum furiosis alicujus Marat, aut Robespierre clamoribus conferte: immortalia illa scripta quae sub tanti Principis umbra publicam aspexerunt lucem, et miserabiles fetus quos infanda peperit Respublica aequa lance pensitate: ex alia parte honores, dignitates, praemia; ex alia verò carceres, catenas, fatalem denique securim appendite; et utrum Demagogiae Genius Litteris

(XXVIII)

gratior Monarchiae Angelo , aut auspiciator sit , vos, vos inquam , iudicate.

Si ex Gallia in Britanniam navigare velimus , nullumne scelestum Cromwellium inter, et Reges qui quos in vita amplissimis praemiis dignos iudicarunt Sapientes , etiam mortuos honoraverunt , eorumque cineres in regniis tumulis conquiescere voluerunt, discrimen reperiemus?

Si Italiam , si Germaniam lustramus , populos qui semper sub Principibus fuerunt Litteris tamen , Scientiis atque Artibus florentes videbimus.

In Moscoviam si tendamus potentissimum inveniemus Imperium , et ipsius habitatores quasi uno ore audiemus dicentes : „ Patrum nostrorum memoria terra haec quam inhabitamus

(XXIX)

»horrida: incolae rustici, agrestes, in-
»culti, barbari: Litterae, Scientiae,
»omniumque bonarum Artium studia
»penitus silebant: at nunc maximis
»Principum nostrorum laboribus om-
»nia in melius mutata conspiciamus:
»agri, urbes, regiones ipsae aliam spe-
»ciem offerunt; et cum nominis clari-
»tate, potentia, atque armis, tum
»civilis vitae, Artium, et Scientiarum
»cultu aliis Europae populis aequales,
»aut forsan superiores esse jam no-
»bis videntur.”

Si vel illos antiquos Arabes ex
suis, in quibus jacent tumulis, educere
velim, Principes etiam ostendam qui
luctuosam Alexandrinae Bibliothecae
deflagrationem quasi expiantes, tanto
studio litteras prosequeuti sunt, ut eis

primas in illarum renovatione eruditissimus nostrae aetatis, saepeque de Hispania meritis Scriptor tribuere non dubitaverit: sed haec, et alia multa, eaque omitto praeclara, ne fortè Hispano Hispanos, atque Salmanticenses alloquenti vitio vertatur id ex aliena mendicare Historia, quod in Patriae, quod in Academiae monumentis ita insculptum manet, ut omnium oculos offendat intuentium.

Quando enim Hispania Respublica fuit? Quando suprema penes populum extitit potestas? Nonnè ab Atalulpho ex inclita Gothorum gente, ad Augustum usque (quem D. O. M. aeternum servet) FERDINANDUM, semper in Hispania Reges imperasse legimus?

(XXXI)

Et quae Natio tam optimè de Litteris merita quam dulcis haec, nobisque Patria charissima?

Num in earum instauratione maximam habuisse partem inficiari quisquam potest?

Num fausto illo, totque nominibus illustri saeculo XVI. ut imperio, et armis, et gloria, ita et Litteris, et Artibus, et Scientiis caeteros omnes superabamus?

Jam verò honos is ad optimos quos habuimus Principes ita spectat, ut mihi qui aliud sentiat, si alienus injustus, si Hispanus ingratus, si (quod de nullo vestrum ne cogito quidem) Salmanticensis impius quoque esse videatur.

Omnes enim, quibus haec antiqua

(XXXII)

Studiorum Parens decoratur, tituli, omnia officia, dignitates, munera quæ permulti filiorum exornati, parietes isti qui nos circumstant, tecta quoque summam Principum nostrorum in Litteras depraedicant benevolentiam.

Alphonsus IX. Legionis, D. Ferdinandus et Legionis, et Castellae Rex, Alphonsus X. cognomento Sapiens, Joannes II., immortales Reges Catholici, dum hanc Academiam fundabant, augebant, ornabant, inter alia, haec quoque agere arbitrabantur, suum in Scientias amorem spargere, ac disseminare in orbis terrae memoriam sempiternam.

Fortissimus Imperator Carolus V. qui nec inter ipsos belli furores à litteris avertit oculos, et nostrorum Poe-

(XXXIII)

tarum (si unum forte Leonem excipias) facile principem Garcilassum summè dilexit, eumque etiam in castris socium habere voluit: Prudentissimus ejus filius, qui in illo verè Regio quod D. Laurentio sacrum esse voluit Monasterio, aeternum suae pietatis, suaeque in Artes, et in Scientias liberalitatis reliquit monumentum: Quintus Philippus, Carolus III. qui inter nos iterùm jacentes, denuò eas instaurarunt; nunquam, ut opinor, sine laude in litterariis fastis commemorabuntur.

Et quid de OPTIMO REGE NOSTRO, Litterarumque amantissimo FERDINANDO, dicam?

Ego quidem multa, eaque magna dicere possem; sed cum die illo sollemni quo beneficio vestro, humanis-

sini Doctores, Doctor et ego remun-
 tiatus sum, tanti Principis in Scientias
 promerita, quibus potui laudibus cele-
 brasses; ne actum agere videar, quae
 in recenti, atque arduo quod pro sa-
 lute Patriae aggressus itinere impari-
 tus est, ea tantum recordabor beneficia.

Et primo quidem: Regiam illam
 munificentiam qua praeclarissimam
 Cervariensem Academiam pristino
 splendori restitui curavit, quis dignè
 unquam celebrare poterit?

Erit, erit profecto tempus, et
 illucescet aliquando dies, in quo ad
 posteritatis memoriam aureis litteris
 scriptum relinquetur: „Philippus V.
 „magnificas aedes à fundamentis ere-
 „xit, easque Musis sollemni ritu de-
 „dicavit: Barbari quidam non minus

„Litteris, quam Hispaniae, quam Re-
„ligioni infensi diruerunt, exturbarunt,
„paene delerunt: eas collapsas FER-
„DINANDUS VII. instauravit.“

Qua verò benignitate Pincianam
(de Caesaraugustana audivimus om-
nes) Regia sua honoraverit praesentia,
inter Professores assidere, et publicis
exercitationibus praeesse voluerit, non
ego, sed vos, DIGNISSIME RECTOR, for-
tunatique Doctores, qui pro Acade-
mia longè honorificentissimam obiistis
legationem, enarrare potestis.

At non tantum in OPTIMO
PRINCIPE hic in litteras splendet
amor, sed quod omni laude, praedicatio-
ne, monumentisque decorandum, ipsa
REGIA CONJUX omnibusque abso-
luta numeris JOSEPHA AMALIA,

(XXXVI)

non solum illis protectricem manum extendere dignatur, verum quod majus, et propè miraculum, eas cum ipsa in solio REGIO sedere jubet.

Quis illos ad SS. JESU COR, legit versus, et tantam in REGINA pietatem, divinumque numen non laudat?

Quis flebile illud ad REGEM proficiscentem carmen auscultat, et Musas, et Virtutes uno eodemque Choro amico foedere vinctas non demiratur?

Quis jam videns REGINAM post hominum memoriam piissimam, felicibus auspiciis excolentem litteras, dulcesque modulantem cantus, illas sub Regum Imperio florere non posse contendat?

Quisnam..... sed incredibilis illa

OPTIMAE REGINAE modestia, ne longius progrediar, jubet.

Si ergo Litteras, Artes, Scientias sub Regibus primum effloruisse constat: si qui eas in Graecia excoluerunt maxima à Principibus beneficia, à Demagogis summas receperunt injurias: si Roma nonnisi post Reipublicae factum auream suam vidit aetatem: si Principes illas collabentes detinuerunt, si mortuas suscitaverunt, si jacentes erexerunt: si Hispania haec nostra in qua felicissimo omine semper Reges imperarunt, inter populos qui benè de illis meruerunt, jure meritoque recensetur: si denique quos maximo DEI beneficio nunc habemus Principes non tam earum Protectores, quam Cultores esse gloriantur; vos, quorum

(XXXVIII)

praecipuè causa haec dixi Juvenes, vos, inquam, qui Litteras, qui Scientias omnes florentes videre, et in illis proficere vultis; qui fortassis honores, dignitatem, gloriam ambitis; non populares tumultus, sed pacis, sed ordinis, sed paternum Regum Imperium desiderate, diligite, amate: nec sub AUGUSTIS FERDINANDO ET AMALIA infelices ferè omnium, qui in Republicis floruerunt, exitus pertimescatis; sed quam sapientissimi hujus Academiae viri, quos in maxima luce collocatos vidimus, experti sunt, fortunam exspectate.

Dixi.